

Kiút a kilátástalanságból

Somogyban a lakosság 10-12 százaléka - mintegy 36-40 ezer ember - vallotta magát roma származásúnak a legutóbbi népszámláláson, 2001-ben. Így ők képviselik a legjelentősebb kisebbséget megyénkben. Itt élnek közöttünk, mégis néha hajlamosak vagyunk elfeledkezni róluk, szemet hunyni esetleges problémáik felett. Mert nekik is vannak. Csak nyitott szemmel kellene járni az utcán, elolvasni egy-egy cikket vagy meghallgatni a híreket. De mégis van számukra kiút. Hiszen megyénkben van egy „jó tündér”, aki munkát, megélhetést és néhány kedves szót ad a roma munkanélkülieknek. Aki maga is kilátástalan helyzetbe került, de önerejéből megoldotta a gondokat, és most több emberen segít egyszerre. Farkas József nével, a Cigány Érdekképviseleti Kht. Elnökével beszéltem.

- *Mi adta az apropót, hogy létre kell hozni egy ilyen jellegű szervezetet?*

- 2000-ben alakult meg a szervezet. Mivel rengeteg a cigány munkanélküli, ezen próbáltunk enyhíteni oly módon, hogy a zsáktelepülésekről „összeszedtük” a roma származású dolgozókat, és úgy gondoltuk, alkalmazni tudjuk őket a Deseda rendbe tételére. Mi arra specializálódtunk, hogy munkát tudjunk biztosítani azoknak az embereknek, akiknek egyébként más lehetőségük nincs és máshonnan nem nagyon remélhetnek segítséget.

- *Hány embert foglalkoztatnak most?*

- Jelen pillanatban hetet. Tavaly például előfordult, hogy 18 ember dolgozott nálunk. Ez mindig attól függ, mekkora pénzügyi keretet biztosít számunkra a Somogy Megyei Munkaügyi Központ, hiszen onnan szoktuk elnyerni a bérek kilencven százalékát. A többit a helyi önkormányzatoktól próbáljuk beszerezni, ahonnan a dolgozóink érkeznek.

- *Milyen munkákat végeznek a Deseda környékén?*

- Folyamatosan illegális személtre rakó helyek felszámolását végezzük. Mert itt nap mint nap keletkezik hul-

ladék, amit el kell távolítani a Deseda környékéről. Ez a pár ember, akik most dolgoznak, heti egy alkalommal szemetet gyűjtenek. A többi napon - ahogy az időjárás engedi - kaszálnak. Ilyenkor megkezdődik a parlagfű irtása és a parkok rendbetétele. Télen nádat vágunk. Ez a munka eltart majdnem két hónapig. De ez is az idő függvénye, mert csak akkor lehet a tóra rámenni, ha körülbelül nyolc centiméteres vastag jég fedi. Ezeken kívül partvédelmet is csinálunk, valamint kerékpárutat, és annak festését. Sőt, újabban az elhullott haltetemek eltávolításában is segít a szervezet. Tehát egész évben megtaláljuk a munkát, ami adja magát a tó környékén. Így kultúraltabb környezet tudunk teremteni a turistáknak, valamint a horgászoknak, vagy éppen a pihenni vágyó családoknak. Hiszen mi úgy érezzük, hogy egy kis zöld „tüdeje” a városnak a Deseda, és megpróbáljuk úgy védeni, hogy mindenki számára jó legyen.

- *Gondolom, nagyon sokan szeretnének önöknél dolgozni. Mi ennek a módja?*

- A Munkaügyi Központnál lehet jelentkezni. Közösen szoktuk keresni a dolgozókat, onnan történik a kiválogatás. Sok esetben van, hogy sikerül megtalálni a megfelelő személyt, de előfordul, hogy nem, mert amikor meglátják a Desedát, ami csaknem 300 hektár, megijednek. És ebben még nincs benne az arborétum, amit szintén mi tartunk rendben, sőt, még a SEFAG Rt. Erdeinek a széleit is, hiszen mi takarítjuk össze az eldobott flakonokat, reklámszatyrokat, tehát minden olyan szemetet, ami általában ilyen helyen található. Így sokan meghátrálnak és választják a könnyebbik módszert, hogy elmennek inkább munkanélküli segélyre, vagy szociális járadékra. Az igazat megmondva elég kemény fizikai munkát kell végezniük az 57 ezer forintos minimálbérért.

- *Mekkora az érdeklődés?*

- Nagyon sok az érdeklődő, de sajnos nem tudunk felvenni több embert, csak amennyit a keret megenged. A hét főnek mindig telítettnak kell lennie, de van, hogy harminc-negyvenen is jönnének, és el is férnének a

Desedán, mert lenne bőven tennivaló, de sajnos az anyagi forrásaink korlátozottak. Én többször hangoztattam már a munkaügyi vezetőknek, hogy sokkal jobb lenne, ha hosszabb távra lehetne tervezni, mert az, hogy évente cserélődik a munkaerő-állományunk, nem túl szerencsés.

- *A lakosság mennyire értékeli az Önök munkáját?*

- Nagyon nagyra értékelik. Nem is vártuk, hogy ekkora örömmel fogják fogadni. A strandolók is örülnek a mi munkánknak. Visszajelzéseként nagyon sok helyről hallom, Kaposvárról legfőképpen, hogy nagyon örülnek neki, hogy van ez a szervezet, ugyan még nagyon kevesen ismernek bennünket.

- *Milyen források állnak a szervezet rendelkezésére?*

- Elég szűkösek a pályázati köreink, mivel nagyon sokféle feltételnek kellene tudni megfelelni. A Munkaügyi Központ, illetve a helyi önkormányzatok támogatnak minket. Csak sajnos eddig nem sikerült olyan pályázatíró találnunk, aki segítene.

- *Mik a terveik a közeli, illetve a távolabbi jövőben?*

- Mindenképpen szeretnénk bővíteni az anyagi lehetőségeinket. Folyamatosan pályázunk, hogy legalább húsz-huszonöt főt tudjunk alkalmazni. Valamint továbbra is szeretnénk a Desedát rendben tartani, hogy az mindenkinek tetszen. Tesszük a dolgunkat úgy, ahogy eddig is tettük.

- *Engedjen meg nekem egy személyes kérdést! Önt mi motiválja ebben a nehéz, és nagyon fárasztó munka elvégzésében?*

- Elsősorban az, hogy azok az emberek, akik nálunk dolgoznak, állandó havi jövedelemmel rendelkezzenek. Másodsorban nekem is ez a megélhetési forrásom, hiszen én itt művezetőként dolgozom, amiből a családomat eltartom, mivel az előző munkahelyemen egyik napról a másikra kivettem az utcára. Más lehetőségem nem volt. Más kilátást nem találtam a helyzetemből. Azt gondolom, hogy nagyon sokan a nyomdokainkba fognak lépni, és tesznek majd hasonlóképpen a jövőben.

Sz. M.